

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
ändring av lagen om medicinsk behandling av djur**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om medicinsk behandling av djur ändras så att i den beaktas de bestämmelser som Europeiska gemenskaperna (EG) har antagit och som ingår i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) och gäller veterinärmedicinska läkemedel, medicinsk behandling av djur samt tillsynen över förekomsten av restsubstanser av läkemedel.

På grund av EES-avtalet föreslås att lagen om medicinsk behandling av djur ändras så att jord- och skogsbruksministeriet skall kunna förbjuda att sådana djur som används för livsmedelsproduktion och som har fått medicinering i strid med de bestämmelser som gäller medicinsk behandling av djur överläts eller slaktas för att användas som livsmedel eller foder. Jord- och skogsbruksministeriet skall också kunna förbjuda att sådana djur och produkter som fås från dem exporteras och importerats.

Jord- och skogsbruksministeriet skall också meddela de föreskrifter som EES-avtalet förutsätter och som gäller behandlingen av produkter som är avsedda som livsmedel och härrör från djur som har fått medicinering samt behandlingen av avfall från sådana produkter.

För att användningen av läkemedelssubstan-

ser och förekomsten av restsubstanser av läkemedel skall kunna övervakas skall djur som används för livsmedelsproduktion och som förflyttas från en lägenhet vara identifierbara så att uppgifter om djurens ursprungsgård kan fås fram. Detta krav på att djuren skall vara identifierbara skall också gälla transport och försäljning av djur som används för livsmedelsproduktion. Den som äger eller innehar ett djur som används för livsmedelsproduktion skall dessutom vara skyldig att föra bok över de läkemedel med vilka djuret har behandlats.

Genom den föreslagna lagen preciseras uppgiftsfördelningen mellan myndigheterna när det gäller tillsynen över användningen av läkemedelssubstanser på en lägenhet. Jord- och skogsbruksministeriet skall leda tillsynen. Länsstyrelsen skall utöva tillsynen inom länet. Genom jord- och skogsbruksministeriets beslut skall också anstalten för veterinärmedicin och livsmedel kunna anförtros uppgifter i samband med den provtagning som hänför sig till tillsynen.

Propositionen ansluter sig till verkställandet av EES-avtalet. Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

MOTIVERING

1. Nuläge och behovet av ändringar**1.1. Nuläge**

Lagen om medicinsk behandling av djur (402/90) trädde i kraft den 1 januari 1991. Lagen gäller begränsning av användningen av läkemedel och andra ämnen som är avsedda för behandling av djur, användningssättet i fråga om sådana läkemedel och ämnen, identifiering av djur som har behandlats med läkemedel, veterinärens och djurägarens eller innehavarens skyldighet att lämna upplysningar om medicinsk behandling av djur samt tillsyn över användningen av läkemedel och andra ämnen som är avsedda för behandling av djur.

Med stöd av lagen om medicinsk behandling av djur kan jord- och skogsbruksministeriet meddela närmare föreskrifter om begränsning av användningen av läkemedel och andra ämnen som är avsedda för behandling av djur eller förbjuda användningen av något visst läkemedel eller annat ämne som är avsett för behandling av djur. I jord- och skogsbruksministeriets beslut om förbud mot användningen av vissa läkemedelssubstanser i fråga om produktionsdjur (476/92) meddelas sådana föreskrifter. Genom förordning får utfärdas närmare stadganden om sättet för användning av läkemedel eller andra ämnen som är avsedda för behandling av djur, om märkning av djur och om upplysningar om medicinsk behandling. Ifrågavarande stadganden har utfärdats genom förordningen om medicinsk behandling av djur (611/90).

1.2. Behovet av ändringar**1.2.1. Medicinsk behandling av djur**

I bilaga I till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) ingår flera rättsakter som Europeiska gemenskaperna (EG) har antagit och som gäller begränsning av användningen av vissa ämnen i fråga om djur som används för livsmedelsproduktion, vilka nedan kallas animalieproduktionsdjur. Dessa EG-rättsakter är

1. rådets direktiv om förbud för vissa ämnen med hormonell verkan samt ämnen med tyreostatisk verkan (81/602/EEG),

2. rådets direktiv med tillägg till direktiv 81/602/EEG om förbud för vissa ämnen med hormonell verkan samt ämnen med tyreostatisk verkan (85/358/EEG),

3. rådets direktiv om förbud att använda vissa ämnen med hormonell verkan inom husdjursproduktionen (88/146/EEG),

4. rådets direktiv om handeln med djur som behandlats med vissa ämnen med hormonell påverkan samt med kött från sådana djur, enligt vad som sägs i artikel 7 i direktiv 88/146/EEG (88/299/EEG), samt

5. rådets beslut om utsläppande på marknaden och tillförsel av bovint somatotropin (BST) (90/218/EEG), sådant det lyder ändrat genom rådets beslut (91/61/EEG) och (92/98/EEG).

Genom dessa EG-rättsakter förbjuds användningen av tillväxtfrämjande hormoner och tyreostatiska ämnen för behandling av animalieproduktionsdjur i syfte att öka kött- eller mjölkproduktionen. Under vissa förutsättningar får sådana ämnen dock användas för behandling av reproduktionsstörningar och vid behandling i samband med avel. Härvid skall veterinären föra bok över medicineringen. Med animalieproduktionsdjur avses i rättsakterna nötkreatur, svin, får, getter, hästar och andra hovdjur samt fjäderfä.

Ovan nämnda EG-rättsakter förbjuder utsläppande på marknaden och slakt av sådana animalieproduktionsdjur vilka behandlats med sådana ämnen som förbjuds i direktiven eller vilka har behandlats med i direktiven avsedda ämnen i strid med bestämmelserna i dessa direktiv. Det är också förbjudet att exportera sådana djur och kött från dem till andra EU-länder. Med slakt avses slaktning av djur för användning som livsmedel eller foder. I och med EES-avtalet gäller direktiven även Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Ovan nämnda EG-rättsakter förbjuder också import från länder utanför EU av sådana djur som har behandlats med förbjudna ämnen. Detta gäller också kött från sådana djur. Enligt EES-avtalet får EFTA-länderna dock bibehålla sin nationella lagstiftning till denna del i fråga om import från länder utanför EES. Om Finland ansluter sig som medlem till EU, måste

ovan nämnda EG-rättsakter iakttagas också i fråga om dessa s.k. tredje länder.

Enligt ovan nämnda EG-rättsakter skall användningen av förbjudna ämnen övervakas genom inspektioner på djurhållningsenheterna och prover som tas på dem. Om det konstateras att förbjudna ämnen har använts, skall de åtgärder som direktiven förutsätter vidtas, såsom utredande av ämnets ursprung och förekomst hos djuren.

Enligt lagen om medicinsk behandling av djur kan användningen av läkemedel och andra ämnen som är avsedda för behandling av djur förbjudas eller begränsas genom jord- och skogsbruksministeriets beslut. Lagen förbjuder emellertid inte försäljning av djur som behandlats med läkemedel eller andra ämnen i strid med stadgandena, slaktning av sådana djur för användning som livsmedel eller foder och inte heller export eller import av sådana djur och av kött från dem. I fråga om tillsynen över användningen av läkemedel och andra ämnen som är avsedda för behandling av djur ger lagen de veterinärer som jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelning förordnat och länsveterinärerna rätt att ta prover på produktionslägenheterna.

För att de författningar som gäller medicinsk behandling av djur skall överensstämma med de motsvarande EG-rättsakter som ingår i EES-avtalet bör lagen om medicinsk behandling av djur ändras så att försäljning, slakt och export av djur som har behandlats med förbjudna läkemedel eller andra förbjudna ämnen kan förbjudas och så att veterinärmyndigheterna har rätt att göra inspektioner på produktionslägenheterna för att övervaka användningen av läkemedel och andra ämnen som är avsedda för behandling av djur. I lagen föreslås också ett stadgande som förpliktar veterinären att i den omfattning som EES-avtalet förutsätter föra bok över de läkemedel som han har använt eller ordinerat. Med stöd av lagen skall det dessutom vara möjligt att förbjuda import av djur som har behandlats med läkemedel i strid med författningarna och av kött från sådana djur.

1.2.2. Identifiering av djur

I bilaga I till EES-avtalet ingår också kommissionens beslut om sambandet mellan prov tagna för undersökning av rests substanser och

djuren och den gård djuren kommer från (89/153/EEG), nedan beslutet om identifiering av djur. Enligt beslutet skall livsmedelsproducerande djur som förflyttas från produktionslägenheten eller någon annan djurhållningsenhet vara identifierbara så att det vid behov är möjligt att senare få fram uppgifter om vilken anläggning de ursprungligen härrör från.

Syftet med detta krav är att säkerställa att uppgifter om vilken anläggning djuren ursprungligen härrör från kan fås fram på basis av identifieringsuppgifterna, om rests substanser av läkemedel påträffas hos djuren eller i kött från dem, samt att det kan utredas hur djuren har fått läkemedelssubstansen i fråga. Enligt beslutet är dessutom ägaren eller innehavaren skyldig att till övervakningsmyndigheterna lämna uppgifter om förflyttningar av djur till eller från anläggningarna samt de som ansvarar för transport eller försäljning av livsmedelsproducerande djur skyldiga att lämna uppgifter om de djur som de har transporterat eller sålt.

Enligt lagen om medicinsk behandling av djur skall ett djur som fått medicinering kunna identifieras under läkemedlets karenstid. Djuret skall märkas i samband med att läkemedlet ges, om det inte kan identifieras på något annat sätt. Om karenstiderna stadgas i förordningen om livsmedel från djur som behandlats med läkemedel (925/86). Karenstiden är den tidsperiod efter medicineringen inom vilken kött, mjölk eller andra animaliska produkter inte får överlåtas som livsmedel på grund av de rests substanser av läkemedel som de innehåller.

På grund av beslutet om identifiering av djur bör till lagen om medicinsk behandling av djur fogas ett stadgande om att animalieproduktionsdjur som förflyttas från en lägenhet skall vara identifierbara så att den lägenhet från vilken de ursprungligen härrör skall kunna utredas vid behov. Motsvarande skyldighet skall åligga dem som svarar för transport och försäljning av animalieproduktionsdjur.

1.2.3. Produkter av animaliskt ursprung som innehåller rests substanser av läkemedel

Rådets direktiv om fastställande av veterinära bestämmelser för kvittblivning och bearbetning av animaliskt avfall och för att släppa ut detta på marknaden samt förebyggande av patogener i foder av animaliskt ursprung och om ändring av direktiv 90/425/EEG (90/667/EEG), som ingår i

bilaga I till EES-avtalet, innehåller bestämmelser om behandlingen av animaliskt avfall. Med animaliskt avfall avses i direktivet djurkroppar eller delar av djur eller produkter av animaliskt ursprung som inte är avsedda att konsumeras av människor.

Syftet med detta direktiv är att skydda människors och djurs hälsa. Direktivet gäller bortskaffande eller bearbetning av animaliskt avfall i syfte att avdöda patogener som kan förekomma i sådant material, framställning av foder av animaliskt ursprung på ett sätt som förebygger förekomst av alla slag av patogener i detta samt utsläppande på marknaden av animaliskt avfall som är avsett för andra ändamål än att konsumeras av människor. Största delen av bestämmelserna i direktivet gäller förhindrandet av att djursjukdomar sprider sig. Dessa bestämmelser skall genomföras genom ett beslut av jord- och skogsbruksministeriet, som utfärdas med stöd av lagen om djursjukdomar (55/80).

Bestämmelserna i direktivet gäller emellertid också behandlingen av animaliska produkter som innehåller rests substanser av läkemedel. För genomförandet av dessa bestämmelser bör lagen om medicinsk behandling av djur ändras så att jord- och skogsbruksministeriet kan meddela närmare föreskrifter om behandlingen av animaliska produkter som innehåller rests substanser av läkemedel och av avfall från sådana produkter samt om överlåtelse och användning av sådana produkter och avfall som djurfoder.

1.2.4. *Upplysningar om medicinsk behandling av djur och den bokföring av medicineringen som djurets ägare eller innehavare skall sköta*

Rådets direktiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om veterinärmedicinska läkemedel (81/851/EEG) och rådets direktiv med ändringar i direktivet 81/851/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om veterinärmedicinska läkemedel (90/676/EEG), som ingår i bilaga II till EES-avtalet, innehåller bestämmelser om dokumentationen över medicinsk behandling av djur. Enligt direktiven skall de som äger animalieproduktionsdjur kunna visa upp bevis på inköp, innehav och administration av veterinärmedicinska läkemedel. Denna skyldighet gäller läkemedel med

tillväxtfrämjande eller hormonell verkan, läkemedel med antimikrobiell eller antiparasitär verkan, läkemedel med anti-inflammatorisk verkan och läkemedel som påverkar nervsystemet. En medlemsstat får kräva att bokföringen skall omfatta alla läkemedel med vilka ett djur behandlas och att de som äger eller håller djur skall föra särskild bok över dessa läkemedel.

Enligt lagen om medicinsk behandling av djur skall ägaren eller innehavaren av ett djur lämna upplysningar om att djuret har fått medicinering, om djuret eller en produkt som fås från det överläts under karenstiden. Veterinären skall lämna upplysningar om att ett djur fått medicinering, om läkemedlet kan medföra men för den som använder livsmedel som fås från djuret eller annat men för människor och alltid då den som äger eller innehar djuret begär upplysningar.

Lagen om medicinsk behandling av djur bör ändras så att de som äger eller innehar animalieproduktionsdjur skall vara skyldiga att föra bok över den medicinska behandlingen av djuren. Jord- och skogsbruksministeriet skall kunna meddela närmare föreskrifter om hur denna bokföring skall skötas. Också i fråga om veterinärernas skyldighet att lämna upplysningar bör lagen ändras så att en veterinär alltid skall lämna upplysningar om den medicinering som givits då det är fråga om animalieproduktionsdjur. Detta är nödvändigt för att de som äger eller innehar djuren skall kunna föra bok över medicineringen på det sätt som krävs.

1.2.5. *Myndigheter*

I lagen om medicinsk behandling av djur fastställs inte tydligt vilka myndigheter som skall delta i tillsynen över att lagen iakttas. Eftersom de direktiv som ingår i EES-avtalet och gäller medicinsk behandling av djur förutsätter ett klart tillsynssystem, bör de myndigheter som skall sköta tillsynen över att stadgandena i lagen om medicinsk behandling av djur iakttas samt tillsynsledningen fastställas i lagen.

2. *Föreslagna ändringar*

2.1. *Begränsning av användningen av läkemedel och animaliskt avfall som innehåller rests substanser av läkemedel (2 §)*

Enligt 2 § lagen om medicinsk behandling av

djur kan jord- och skogsbruksministeriet förbjuda att ett läkemedel eller något annat ämne som är avsett för behandling av djur används i fråga om en bestämd djurart eller djurkategori eller begränsa användningen, om läkemedlet eller ämnet kan medföra men för den som använder livsmedel som fås från djur eller något annat betydande men för människor eller djur eller om det finns särskilda skäl. Proceduren i fråga behövs eftersom det i samband med läkemedelssubstanser kan uppstå situationer då användningen av ett bestämt läkemedel snabbt måste förbjudas på grund av de risker som konstaterats i samband med användningen.

För att de författningar som gäller medicinsk behandling av djur skall överensstämma med de direktiv och beslut som ingår i EES-avtalet och nämns i punkt 1.2.1. i denna proposition, bör lagen om medicinsk behandling av djur ändras så att överlåtelse och slakt av djur som används för livsmedelsproduktion och som har behandlats med ett förbjudet läkemedel kan förbjudas. Med djur som används för livsmedelsproduktion avses i lagen alla djur som är avsedda för livsmedelsproduktion, t.ex. nötkreatur, svin, getter, får, hästar, fjäderfän, renar och odlad fisk. Ett djur anses vara avsett för livsmedelsproduktion då kött eller andra produkter som fås från det av hävd används som livsmedel. Sålunda är t.ex. alla hästar djur som används för livsmedelsproduktion enligt den föreslagna lagen.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., enligt vilket jord- och skogsbruksministeriet kan förbjuda överlåtelse och slakt av djur som används för livsmedelsproduktion för användning som livsmedel eller foder, om djuren har behandlats med läkemedel som har förbjudits eller vars användning har begränsats med stöd av lag.

De direktiv som nämns i punkt 1.2.1. förutsätter att animalieproduktionsdjur som har fått medicinering i strid med de EG-rättsakter som gäller medicinsk behandling av djur eller kött från sådana djur inte får exporteras från ett EES-land till ett annat och att sådana djur och kött från dem inte får importeras från något annat land. Ett motsvarande stadgande föreslås i 2 § 3 mom. Det förbud som behövs meddelas av jord- och skogsbruksministeriet.

Med hänvisning till vad som anförts i punkt 1.2.4. i denna proposition föreslås dessutom att till 2 § fogas ett nytt 4 mom., enligt vilket jord- och skogsbruksministeriet kan meddela före-

skrifter om behandling och överlåtelse av animaliska produkter som innehåller restsubstanser av läkemedel och av avfall från sådana produkter samt om användning av sådana produkter och sådant avfall som djurfoder.

2.2. Identifiering av djur (4 a §)

I 4 § 1 mom. lagen om medicinsk behandling av djur ingår stadganden om identifiering och märkning av djur som används för livsmedelsproduktion, om dessa djur behandlas med ett läkemedel som har en karenstid. Enligt 2 mom. kan jord- och skogsbruksministeriets veterinäravdelning bestämma att djur vid medicinsk behandling även annars skall kunna identifieras.

För genomförande av beslutet om identifiering av djur, som ingår i EES-avtalet, föreslås att till lagen fogas en ny 4 a §, i vilken stadgas att djur som används för livsmedelsproduktion och som förflyttas från en djurhållningsenhet skall kunna identifieras så att djurens ursprung kan utredas. För att detta skall kunna övervakas skall de som ansvarar för djurhållningsenheten lämna länsstyrelsen och de veterinärer som den förordnat upplysningar om de djur som förflyttats till eller från djurhållningsenheten. De som svarar för transport och försäljning av animalieproduktionsdjur skall på motsvarande sätt vid behov lämna nämnda övervakningsmyndigheter upplysningar om de djur som de transporterat och sålt.

2.3. Upplysningar om medicinsk behandling (5 § 1 mom.)

Enligt 5 § 1 mom. lagen om medicinsk behandling av djur skall veterinären lämna den som äger eller innehar djuret upplysningar om det läkemedel som han har använt eller ordinerat, om detta kan medföra men för den som använder livsmedel som fås från djuret.

Eftersom den som äger eller innehar ett animalieproduktionsdjur enligt det direktiv som gäller veterinärmedicinska läkemedel är skyldig att föra bok över de läkemedel med vilka djuret behandlats, måste han för att kunna fullgöra denna sin skyldighet av veterinären alltid få upplysningar om de läkemedel som denne har använt eller ordinerat. Veterinären skall skriftligen lämna upplysningar om de läkemedel med vilka han har behandlat ett animalieproduk-

tionsdjur eller vilka han har ordinerat, om en muntlig upplysning inte är tillräckligt tillförlitlig. En muntlig upplysning kan anses tillräcklig t.ex. om veterinären tidigare har behandlat djuren på lägenheten med samma läkemedel och den som äger eller innehar djuret sålunda känner till läkemedlet från tidigare. En ändring som gäller detta föreslås i 5 § 1 mom. I momentet föreslås också ett stadgande om veterinärens skyldighet att vid behov föra bok över de läkemedel med vilka han har behandlat ett animalieproduktionsdjur eller vilka han har ordinerat för ett sådant djur. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om detta. Avsikten är att veterinärens skyldighet att föra bok skall gälla endast sådana fall då de direktiv som ingår i EES-avtalet förutsätter bokföring. Enligt direktiv 88/146/EEG skall veterinären föra bok över hormoner med vilka han i terapeutiskt syfte har behandlat ett animalieproduktionsdjur eller vilka han i detta syfte har ordinerat.

2.4. Bokföring (7 a §)

I den nya 7 a § föreslås ett stadgande om att den som äger eller innehar ett animalieproduktionsdjur skall föra bok över den medicinering som djuret fått. En sådan bokföringsskyldighet ingår i de direktiv som gäller veterinärmedicinska läkemedel. Enligt direktiven är ägarens eller innehavarens skyldighet att föra bok över de läkemedel med vilka ett animalieproduktionsdjur har behandlats rätt omfattande. Den täcker nästan alla läkemedelstyper. Det föreslås därför att ägarens eller innehavarens bokföringsskyldighet skall omfatta alla läkemedel med vilka ett animalieproduktionsdjur har behandlats. Det skulle kräva mycket arbete och vara svårt att skilja åt de läkemedel som direktiven förutsätter och de läkemedel som inte behöver bokföras enligt direktiven. Detta skulle dessutom kräva speciella kunskaper om läkemedlen. Med tanke på behandlingen av djur och övervakningen av medicineringen är det dessutom också annars ändamålsenligt att alla läkemedel med vilka produktionsdjuren behandlas bokförs. Om en ny veterinär tar över behandlingen av ett djur kan han sålunda på ett tillförlitligt sätt få reda på den medicinering som djuret har fått tidigare. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar vid behov närmare föreskrifter om hur bokföringen skall skötas.

2.5. Tillsyn (8 §)

På grund av det tillsynssystem som de direktiv som ingår i EES-avtalet och som gäller användningen av läkemedelssubstanser förutsätter föreslås att till 8 § fogas ett nytt 1 mom., i vilket stadgas om ledningen av tillsynen över att lagen iakttas. Det föreslås att jord- och skogsbruksministeriet skall sköta denna uppgift. Den egentliga tillsynen skall utövas av länsstyrelsen.

Tillsynen över den medicinska behandlingen av djur hör nära samman med tillsynen över veterinärernas rätt att överlåta läkemedel. Enligt lagen om utövning av veterinäryrket (409/85) ankommer tillsynen över veterinärernas yrkesutövning på jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelning. En veterinär har rätt att för behandling av djur sälja eller på annat sätt överlåta läkemedel som han anskaffat från ett apotek eller en läkemedelspartiaffär. Om denna överlåtelserätt stadgas i förordningen om rätt för veterinärer att överlåta läkemedel för behandling av djur (1135/87). Tillsynen över att förordningen iakttas ankommer på jord- och skogsbruksministeriet och inom länen på länsstyrelsen, som lyder under ministeriet. Sålunda vore det ändamålsenligt att ledningen av tillsynen över att den lagstiftning som gäller överlåtelse och användning av veterinärmedicinska läkemedel iakttas koncentreras till en och samma myndighet, dvs. jord- och skogsbruksministeriet, och att tillsynen i övrigt utövas av länsstyrelsen.

Gällande 8 § 1 mom. blir 2 mom. Samtidigt ändras det så att de prover som behövs för tillsynen över användningen av läkemedel och andra ämnen som är avsedda för behandling av djur skall tas av de veterinärer som länsstyrelsen förordnat, i stället för av veterinärer som jord- och skogsbruksministeriet förordnat. Den provtagningsrätt som länsveterinärerna har för närvarande kvarstår oförändrad. På grund av tillsynsverksamhetens natur föreslås att stadgandet preciseras så att i lagrummet ingår ett tydligt stadgande om att proven får tas utan att de ersätts.

Att det enligt förslaget är länsveterinärerna och de veterinärer som länsstyrelsen förordnat som skall företa inspektioner och ta prov beror på att tillsynen över användningen av läkemedelssubstanser bäst lämpar sig för den regionala myndighet som är insatt i djurproduktionen

och veterinärvården i området. Inspektionerna skall bl.a. omfatta inspektion av produktionslägenheterna för utredande av de läkemedels-substanser som används för medicinering av djur på lägenheten, genomgång av den bokföring över medicineringen av djuren som skall finnas på lägenheten samt utredande av vilka djur som förflyttats till eller från lägenheten. De prover som behövs för tillsynen över användningen av läkemedel kan tas på djuren, deras foder och dricksvattnet.

I egenskap av regionala myndigheter för veterinärvården är länsstyrelserna dessutom de enda som kan reda ut sådana situationer där en veterinär misstänks för att ha ordinerat eller använt läkemedels-substanser i strid med stadgandena. Det finns ingen lokal statlig myndighet inom veterinärvården, utan de veterinärvårdsuppgifter som enligt veterinärvårdslagen (685/90) inte ankommer på kommunen sköts av enskilda kommunala tjänstemän, dvs. kommunalveterinärerna, för statens räkning.

Jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelning skall kunna ge också anstalten för veterinärmedicin och livsmedel i uppdrag att ta prover. Denna möjlighet är nödvändig eftersom anstalten för veterinärmedicin och livsmedel skall se till att de program som gäller tillsynen över förekomsten av rest-substanser i animaliska livsmedel följs. Härvid måste den vid behov kunna ta prover också på produktionslägenheterna.

De veterinärer som länsstyrelsen förordnat skall erhålla arvode för provtagning och inspektioner i enlighet med förordningen om förrättningsarvoden till veterinärer (1269/89). I förordningen stadgas om de arvoden som en veterinär har rätt att uppbära för åtgärder som vidtas på särskilt förordnande.

Gällande 8 § 2 mom. blir 3 mom. Samtidigt ändras det så att i momentet stadgas att den som äger djuren är skyldig att biträda vid provtagningen och lämna de uppgifter som behövs för tillsynen och dessutom att tillsynsmyndigheterna har rätt att få tillträde till de utrymmen där djur hålls. Ett motsvarande stadgande ingick tidigare i 1 mom.

3. Propositionens verkningar

3.1. Ekonomiska verkningar

Propositionen har inga direkta ekonomiska

verkningar. Till sin natur är förbudet att sälja, slakta och exportera djur som används för livsmedelsproduktion och som har behandlats med förbjudna läkemedels-substanser, t.ex. tillväxtfrämjande hormoner, ett straff. Det inverkar inte på de producenters verksamhet som iakttar stadgandena.

Om importförbudet införs innebär det att importen av kött från stater där användningen av tillväxtfrämjande ämnen är tillåten försvåras. Till dessa stater hör bl.a. USA, Canada, Australien och Nya Zeeland. Vid import av kött från dessa länder måste då säkerställas att det kött som importerats inte härrör från djur som har behandlats med tillväxtfrämjande ämnen. Avsikten är att de föreskrifter som gäller importförbud vid behov meddelas genom jord- och skogsbruksministeriets beslut. Till Finland importerats för tillfället mycket litet kött från utlandet.

Ombesörjningen av att djuren kan identifieras hör samman med uppfödning, transport och andra förflyttningar av djuren. Detta liksom ägarens eller innehavarens skyldighet att föra bok över de läkemedel med vilka animalieproduktionsdjur har behandlats medför inga väsentliga nya kostnader.

De arvoden för provtagning och inspektioner som skall betalas till veterinärerna medför inga behov av ökning av de anslag som i statsbudgeten har reserverats för förrättningsarvoden.

3.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

Propositionen har inga verkningar i fråga om organisation eller personal. Länsstyrelsen svarar redan för närvarande för tillsynen över användningen av läkemedel och andra ämnen som är avsedda för behandling av djur på produktionslägenheterna inom sitt område. De extra uppgifter som lagförslaget medför är synnerligen små.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet. Propositionen har varit på remiss hos handels- och industriministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, läkemedelsverket, anstalten för veterinärmedicin och livsmedel, livsmedelsverket, läns-

styrelserna, veterinärmedicinska högskolan, Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, Svenska Lantbruksproducenternas Centraförbund, Maaseutukeskusten Liitto, Finlands Veterinärförbund, Läkemedelsindustriförbundet, Finlands Konsumentförbund, Kuluttajat-Konsumenterna ry, Finlands Hippos och Finlands Ryttaförbund.

I de utlåtanden som gavs ansågs de förslag som propositionen innehåller i huvudsak godtagbara. Av remissinstanserna fäste några länsstyrelser och Finlands Veterinärförbund uppmärksamhet vid att den bokföring som gäller läkemedel och som både veterinären och djurets ägare är skyldiga att föra inte får utformas så att onödiga överlappningar uppkommer. Enligt propositionen meddelas närmare föreskrifter om dessa frågor genom jord- och skogsbruksministeriets beslut, varvid dessa synpunkter kan beaktas. Till övriga delar har de kommentarer som framförts i utlåtandena beaktats i mån av möjlighet.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Propositionen ansluter sig till verkställigheten av EES-avtalet. Genom den föreslagna lagen anpassas den finska lagstiftning som gäller medicinsk behandling av djur och tillsynen över användningen av läkemedel och andra ämnen avsedda för behandling av djur till de motsvarande EG-rättsakter som ingår i EES-avtalet. Finlands eventuella medlemskap i Europeiska unionen medför inga andra behov att ändra lagen om medicinsk behandling av djur.

6. Närmare stadganden och bestämmelser

Jord- och skogsbruksministeriet skall meddela de närmare föreskrifter som EES-avtalet och ett eventuellt EU-medlemskap förutsätter och som gäller överlåtelse och slakt av sådana djur som används för livsmedelsproduktion och som har fått medicinering i strid med de bestämmelser som gäller medicinsk behandling av djur, för användning som livsmedel eller foder, samt om export och import av sådana djur och produkter från dem.

Jord- och skogsbruksministeriet skall också meddela närmare föreskrifter om överlåtelse och behandling av produkter från djur som har fått medicinering och av avfall från dem. Ministeriet skall dessutom meddela närmare föreskrifter om den bokföring som gäller läkemedel med vilka animalieproduktionsdjur har behandlats.

Dessutom bör förordningen om medicinsk behandling av djur preciseras så att i den beaktas de stadganden som föreslås i propositionen och som gäller veterinärens skyldighet att lämna upplysningar om den medicinering som han har givit eller ordinerat för ett animalieproduktionsdjur.

7. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om medicinsk behandling av djur

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 27 april 1990 om medicinsk behandling av djur (402/90) 5 § 1 mom. och 8 § samt

fogas till 2 § nya 2- 4 mom., till lagen nya 4 a och 7 a §§ samt en ny mellanrubrik före 7 a §, som följer:

2 §

Har ett djur som används för livsmedelsproduktion behandlats med ett läkemedel eller något annat ämne som har förbjudits eller vars användning har begränsats med stöd av denna lag, kan jord- och skogsbruksministeriet förbjuda att djuret säljs eller överläts på annat sätt, att djuret slaktas för att användas som livsmedel eller foder samt att produkter som fås från djuret används som livsmedel eller foder. Med djur som används för livsmedelsproduktion avses i denna lag ett djur vars kött eller andra produkter som fås från djuret används som livsmedel.

Jord- och skogsbruksministeriet kan bestämma att ett sådant djur som används för livsmedelsproduktion och som har fått medicinsk eller annan behandling i strid med denna lag eller med stöd av den utfärdade stadganden eller bestämmelser inte får importeras eller exporteras. Detsamma gäller även sådana produkter som är avsedda att användas som livsmedel eller foder och härrör från det djur som har fått ovan nämnd medicinsk eller annan behandling.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om behandling och överlåtelse av animaliska produkter som innehåller rests substanser av läkemedel och av avfall från sådana produkter samt om användningen av sådana produkter och sådant avfall som djurfoder.

Identifiering av djur

4 a §

För att användningen av läkemedelssubstanser och förekomsten av rests substanser av läkemedel skall kunna övervakas måste djur som används för livsmedelsproduktion och som förflyttas från en lägenhet eller någon annan djurhållningsenhet vara identifierbara. Djuret skall kunna identifieras så att den djurhåll-

ningsenhet från vilken ett djur härrör vid behov kan utredas. Detsamma gäller vid transport och försäljning av djur som används för livsmedelsproduktion.

Den som äger eller innehar djur skall på begäran lämna länsstyrelsen eller en veterinär som länsstyrelsen förordnat upplysningar om det djur som används för livsmedelsproduktion och som har förflyttats till eller från lägenheten eller någon annan djurhållningsenhet. De som ansvarar för transport och försäljning av djur som används för livsmedelsproduktion skall likaså på begäran lämna länsstyrelsen eller en veterinär som länsstyrelsen förordnat upplysningar om de djur som de har transporterat och sålt.

5 §

Veterinären skall skriftligen eller på något annat tillförlitligt sätt lämna den som äger eller innehar djuret upplysningar om det läkemedel som han har använt eller ordinerat, om det djur som har behandlats eller är avsett att bli behandlat med läkemedlet är ett djur som används för livsmedelsproduktion. Veterinären är skyldig att på det sätt som jord- och skogsbruksministeriet närmare bestämmer föra bok över de läkemedel och andra för behandling av djur avsedda ämnen med vilka han har behandlat ett djur som används för livsmedelsproduktion eller vilka han har ordinerat.

Bokföring

7 a §

Den som äger eller innehar ett djur som används för livsmedelsproduktion skall föra bok över de läkemedel med vilka djuret har behandlats. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar vid behov närmare föreskrifter om bokföringen.

8 §

Jord- och skogsbruksministeriet skall leda

tillsynen enligt denna lag. Länsstyrelsen övervakar att lagen iakttas inom dess område.

För att övervaka användningen av läkemedel och andra ämnen som är avsedda för behandling av djur har länsveterinären och de veterinärer som länsstyrelsen förordnat rätt att göra sådana inspektioner som tillsynen förutsätter och ta sådana prover som tillsynen kräver utan att de ersätts. Jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelning kan även ge anstalten för veterinärmedicin och livsmedel i uppdrag att sköta sådana provtagningsuppgifter som hänför sig till tillsynen över användningen av läkemedel enligt denna lag. Om de arvoden och ersättningar som för ett sådant

uppdrag skall betalas till en veterinär som länsstyrelsen har förordnat stadgas särskilt.

De myndigheter och veterinärer som avses i 1 och 2 mom. har rätt att för inspektioner och provtagning enligt denna lag få tillträde till de utrymmen där djur hålls. Den som äger eller innehar djuren är skyldig att biträda veterinären vid provtagningen och lämna de uppgifter som behövs för tillsynen.

Denna lag träder i kraft den
199 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 30 september 1994

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Jord- och skogsbruksminister *Mikko Pesälä*

Lag

om ändring av lagen om medicinsk behandling av djur

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 27 april 1990 om medicinsk behandling av djur (402/90) 5 § 1 mom. och 8 §
samt
fogas till 2 § nya 2 — 4 mom., till lagen nya 4 a och 7 a §§ samt en ny mellanrubrik före 7 a §,
som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Har ett djur som används för livsmedelsproduktion behandlats med ett läkemedel eller något annat ämne som har förbjudits eller vars användning har begränsats med stöd av denna lag, kan jord- och skogsbruksministeriet förbjuda att djuret säljs eller överläts på annat sätt, att djuret slaktas för att användas som livsmedel eller foder samt att produkter som fås från djuret används som livsmedel eller foder. Med djur som används för livsmedelsproduktion avses i denna lag ett djur vars kött eller andra produkter som fås från djuret används som livsmedel.

Jord- och skogsbruksministeriet kan bestämma att ett sådant djur som används för livsmedelsproduktion och som har fått medicinsk eller annan behandling i strid med denna lag eller med stöd av den utfärdade stadganden eller bestämmelser inte får importeras eller exporteras. Detsamma gäller även sådana produkter som är avsedda att användas som livsmedel eller foder och härrör från det djur som har fått ovan nämnd medicinsk eller annan behandling.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar närmare föreskrifter om behandling och överlåtelse av animaliska produkter som innehåller restsustanser av läkemedel och av avfall från sådana produkter samt om användningen av sådana produkter och sådant avfall som djurfoder.

Identifiering av djur

4 a §

För att användningen av läkemedelssustanser och förekomsten av restsustanser av läkemedel skall kunna övervakas måste djur som används för livsmedelsproduktion och som förflyttas från en lägenhet eller någon annan djurhållningsenhet

Gällande lydelse

5§
 Veterinären skall lämna den som äger eller innehar djuret upplysningar om det läkemedel som han har använt eller ordinerat, om detta kan medföra men för den som använder livsmedel som fås från djuret.

8§
 För att övervaka användningen av läkemedel och andra ämnen som är avsedda för behandling av djur har en av jord- och skogsbruksministeriets veterinäravdelning förordnad veterinär och länsveterinären rätt att för provtagning få tillträde till de utrymmen där djur hålls.

Den som äger eller innehar djur är skyldig att biträda veterinären vid provtagningen och lämna de uppgifter som behövs för tillsynen.

Föreslagen lydelse

vara identifierbara. Djuret skall kunna identifieras så att den djurhållningsenhet från vilken ett djur härrör vid behov kan utredas. Detsamma gäller vid transport och försäljning av djur som används för livsmedelsproduktion.

Den som äger eller innehar djur skall på begäran lämna länsstyrelsen eller en veterinär som länsstyrelsen förordnat upplysningar om det djur som används för livsmedelsproduktion och som har förflyttats till eller från lägenheten eller någon annan djurhållningsenhet. De som ansvarar för transport och försäljning av djur som används för livsmedelsproduktion skall likaså på begäran lämna länsstyrelsen eller en veterinär som länsstyrelsen förordnat upplysningar om de djur som de har transporterat och sålt.

5§
 Veterinären skall skriftligen eller på något annat tillförlitligt sätt lämna den som äger eller innehar djuret upplysningar om det läkemedel som han har använt eller ordinerat, om det djur som har behandlats eller är avsett att bli behandlat med läkemedlet är ett djur som används för livsmedelsproduktion. Veterinären är skyldig att på det sätt som jord- och skogsbruksministeriet närmare bestämmer föra bok över de läkemedel och andra för behandling av djur avsedda ämnen med vilka han har behandlat ett djur som används för livsmedelsproduktion eller vilka han har ordinerat.

Bokföring

7 a §
 Den som äger eller innehar ett djur som används för livsmedelsproduktion skall föra bok över de läkemedel med vilka djuret har behandlats. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar vid behov närmare föreskrifter om bokföringen.

8§
 Jord- och skogsbruksministeriet skall leda tillsynen enligt denna lag. Länsstyrelsen övervakar att lagen iaktas inom dess område.

För att övervaka användningen av läkemedel och andra ämnen som är avsedda för behandling av djur har länsveterinären och de veterinärer som länsstyrelsen förordnat rätt att göra sådana inspektioner som tillsynen förutsätter och ta sådana prover som tillsynen kräver utan att de

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

ersätts. Jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelning kan även ge anslagen för veterinärmedicin och livsmedel i uppdrag att sköta sådana provtagningsuppgifter som hänför sig till tillsynen över användningen av läkemedel enligt denna lag. Om de arvoden och ersättningar som för ett sådant uppdrag skall betalas till en veterinär som länsstyrelsen har förordnat stadgas särskilt.

De myndigheter och veterinärer som avses i 1 och 2 mom. har rätt att för inspektioner och provtagning enligt denna lag få tillträde till de utrymmen där djur hålls. Den som äger eller innehar djuret är skyldig att biträda veterinären vid provtagningen och lämna de uppgifter som behövs för tillsynen.

Denna lag träder i kraft den
199 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.
